

Mere bevægelse, flere mål, mere boldglæde

Argumenter for brug af skumhåndbold til mini-stævner og minihåndbolde til lilleputkampe

Af Erik Juul, Vrold/Skanderborg HK (p.t. træner lilleputdrengene)

I denne mini-håndboldens 25 års jubilæumssæson er lykønskninger til håndboldsporten og anerkendelse til folkene bag initiativet om at tilpasse bane, regler og bold til de mindste håndboldglade børn velfortjent. Mini-konceptet er en milepæl til ære og glæde for børns fysiske, spillemæssige og intellektuelle niveau. Så langt så godt, og aldrig mere tilbage, men erfaringernes efter-refleksion bringer et spørgsmål til torvs: »Kan det gøres lidt bedre?»

Minispillere

Lad os tage hen i hallen: 1-2-3 gå skridt – bolden holdes i 10 sek. – aflevering, 1-2-3 gå skridt – bolden holdes i 10 sek. – aflevering, 1-2-3 gå skridt o.s.v. »nu skal du altså skyde«!

Kendere vil kunne visualisere, at vi er til mini-håndboldstævner for aldersgruppen 5-8 år.

At se og høre en flok boldglade børn gøre sig deres indledende håndbolderfaringer er sammen med special-studierne af ens eget afkoms bestræbelser en fornøjelig familieudflugt for mange.

En drøftelse, mange voksne og håndboldkyndige tager med hinanden, går dog alligevel ud på at »noget er galt«! Børnene står jo næsten helt stille, venter på bolden, tager tre »obligatoriske« gå-skridt, ruger bolden, får så besked på at kaste den til den næste... osv. Alle skal røre bolden, før

der må skydes på mål. Det betyder ofte, at den sidste i »køen« skyder, eller at en træner eller forældre efter to minutters yderligere stilstand med tre skridt og »ruge-spil«, får overbevist én af spillerne om, at »nu skal du skyde«.

Når man kender de samme børns aktivitets-niveau og løbepensum fra fodboldbanerne eller SFO'ens legeplads, så forbløffes man over den næsten kontrollerede stilstand, der mest af alt kan beskrives med begrebet statuehåndbold.

Efter tre år som medlem af en voksen træner/lege-bande, kender jeg mange af de dilemmaer og kæmpe niveauforskelle, der knytter sig denne mindste aldersgruppe. For ikke at fortabe mig i staldfiduser og fortællinger om, hvordan dette måske kan fungere alligevel, vil jeg holde fast i hovedbudskabet; - at megen håndboldtilvænnning - og især stævner/kampe for denne aller mindste aldersgruppe i stedet burde foregå med skum- eller sofhåndbolde. (1)

Skum-håndbold fordele er f.eks: (2)

Bolden er blød

- ingen behøver være bange for den hårde læderbold
- alle tør være målmand. (oven i købet med sprællemansstil)
- dribling er muligt og tilladt, men vanskelig. Bolden spilles bedst rundt.

Man angriber med målmanden

- d.v.s. man er i overtal i angrebet.
- den første der når hjem i forsvaret »får lov til« at være målmand!

Væk med reglen om »alle skal røre bolden før scoring«

- det betyder mulighed for masser af contra-angreb og skudforsøg, når man nu er

helt fri.

- Fordelen ved et mere løbende og mere målrettet spil vil langt overstige, at en eller to spillere ikke rører bolden i et eller to angreb i træk;- for vi angriber jo igen om 15 sek.
- Men det betyder selvfølgelig ikke, at fornuftige sociale spilvejledende initiativer ikke stadig bør formidles.

Ingen opgiver kast

- spillet sættes i gang af målmand også efter scoring. »Contra af sted«
- Nu kan det lyde som om, børnene bare skal piske frem og tilbage. Sådan bliver det ikke i praksis. De etablerer selvfølgelig også almindeligt (grund)-sammenspil hvor håndboldrelaterede bevægelser og vurderinger under rolige omstændigheder kan vejledes ind. Men hvis spilkulturen, den bløde bold og træneren - via øvelser - animerer til bevægelse, løb uden bold, masser af contra og skud på mål, er jeg overbevist om, at de mindst første år i håndboldspillet verden bliver endnu mere glædeligt, håndboldudviklende - og noget de tilmed kan blive forpustet af!

Lilleputspillere

»Godt scoret Kjeld, godt scoret Kjeld, godt scoret Kjeld, godt scoret Lars, godt scoret Kjeld...«

Vi er til kamp i lilleput-drenges rækken. Trænerens søn Kjeld er en af de tre spillere, der har lavet mål i år!

Børnene spiller nu på storbane, og halvdelen af holdet har i 2. halvdel af turneringen endnu en personlig målscorenings jubelscene i kamp til gode. Der er blevet meget langt ind til mål og alle hold har fundet ud af, at byens største »klyne« skal være målmand, men det værste er, at bolden er så stor og svær

Erik Juul, lilleputtræner i Vrold/Skanderborg HK.

skyde ordentligt med for en ni årigs hånd.

Her er der naturligvis også masser af nuancer i forhold til niveau. Generelt vil jeg dog argumentere for, at lilleputspillere – piger som drenge – burde træne og spille med bolde i mini-størrelse. Ikke micro-bolde, men mini;- som er et nummer mindre end lilleputhåndboldene.

Det allersjoveste ved håndbold er: at score mål!

Derfor er det langt bedre at kampe i lilleputrækkerne kan ende 16-14 end 6-4. Giv børnene øgede muligheder for at score mål med efterfølgende målscorenings jubelscener, klap i hænderne o.lign. Hvorfor så få herlige øjeblikke?

Dilemmaerne er selvfølgelig, at trænerens søn Kjeld også kan lave mange flere mål, og at livet som målvogter bliver vanskeligere. Alligevel vil jeg mene, at det opvejes af, at alle andre spillere på banen nu har reel mulighed for at score - og forhåbentlig gør det. At bryde ud af den psykologiske spil-begrænsning, som det er altid at give bolden til Kjeld, og i stedet selv tage initiativ til scoring, kræver hjælp. Det bedste, vi som voksne kan hjælpe med, er en mindre og lettere bold.

Når de andre spillere finder ud af, at de også kan lave mål, sker der noget interessant på et hold - så begynder det at blive åbent, hvordan der skal spilles, afsluttes m.m. M.h.t. målvogterne skal de

nok finde ud af at trives med, at redningsprocenten falder fra 85 til 55.

Der vil muligvis være et antal A-hold, hvor problemstillingen er mindre aktuel, men for 95 % af lilleputbørnene og især de mindre øvede er det næsten synd, at et enkelt mål i en kamp skal ophøjes til is og McDonald besøg på hjemturenfor hvor var det dog et flot mål!

Lilleputbolden finder efter min mening sin rette håndstørrelse i puslingerækkerne for de 11-13 årige, og dermed følges den nuværende bold, alder og køns størrelse blot normalt.

At blive klogere

Ovenstående vil med vores lokale erfaringer støtte op om mere bevægelse, flere spillere «tør» tage initiativer, flere spillere får del i målscoren og alt andet lige får det betydning for, om livet som håndboldspiller er værd at fortætte med.

Jeg er ikke bekendt med, hvem der fastsætter eller kan ændre på boldtyper i dansk håndbold, og jeg beklager, hvis forslaget har en debat og historie før dette. Måske har nogle kredse haft forsøgsperioder og siden veldokumenteret lagt lignede tanker døde. Af interesse vil jeg meget gerne høre andres holdning og ikke mindst hvilke argumenter, der har været ført eller findes for ikke at afprøve ovenstående - også for selv at kunne blive klogere.

Noter:

1) Fig. bolde er de helt rigtige og forhandles hos de fleste engros idræts-firmaer:

* Butterfly Super Soft Primo

Håndbold mrk: Trial

* Skumhåndbold med Pvc-hud.

2) I idrætstidskriftet FOCUS nr. 4 1999 findes en artikel om Skumhåndbold spillets regler og kvaliteter.